

केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियानांतर्गत सन २०२२-२३ करीता सर्वसाधारण योजनेतून २२१०F१५७ या लेखाशिर्षातून ६०% केंद्र हिश्याचे रु.५०१५९.०० लक्ष व २२१०५२४६ लेखाशिर्षातून ४०% राज्य हिश्याकरिता रु.३३४३९.३४ लक्ष अनुदान वितरीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: पुरमा-३५२२/प्र.क्र.२२/२२/आरोग्य-७
१० वा मजला, गोकुळदास तेजपाल रुग्णालय संकूल इमारत
नवीन मंत्रालय, मुंबई ४०० ००९.
दिनांक : ३० मार्च, २०२३

वाचा :-

- १) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्र.अर्थसं-२०२२/प्र.क्र.४३/अर्थ-३, दिनांक ०४.०४.२०२२, दिनांक ०८.०२.२०२३, दि.१२.०१.२०२३ व दि.१६.०३.२०२३
- २) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्र.पूरक-२०२२/प्र.क्र.६६/अर्थ-३, दिनांक २९.०८.२०२२.
- ३) संचालक (वित्त व लेखा), राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांचे क्र. राआसोम/ एफएमजी/कें रा.हि./१६२३९६-४०३/२०२२-२३, दिनांक २४.०३.२०२३ चे पत्र.

प्रस्तावना :-

ग्रामीण जनतेस सहज साध्य, परवडण्याजोगी, कार्यक्षम, उत्तरायी आणि विश्वासाई आरोग्य सेवा उपलब्ध करून देण्याच्या अनुषंगाने केंद्र शासनाने संपूर्ण देशात एप्रिल, २००५ पासून राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियान सुरू केले आहे. सदर योजनेअंतर्गत प्रजनन व बाल आरोग्य कार्यक्रम (Reproductive child Health), नियमित लसीकरण, मिशन फ्लेक्सीपुल, पायाभूत सुविधांचे बळकटीकरण व पल्स पोलियो लसीकरण इत्यादी आरोग्य सेवा देण्यात येतात. त्या अनुषंगाने प्रस्तुत प्रकरणी केंद्र व राज्य शासनाचा प्राप्त झालेला निधी, पुरवणी मागणीद्वारे प्राप्त झालेला निधी, तसेच सुधारीत अंदाजात मंजूर केलेला निधी व त्यानुषंगाने झालेला खर्च या बाबतचे विवरणपत्र पुढीलप्रमाणे आहे

(रुपये लाखात)

अ.क्र.	शासन निर्णय क्रमांक व दिनांक	सन २०२२-२३ चा सुधारीत अंदाज	वितरीत केंद्र हिस्सा	सन २०२२-२३ चा सुधारीत अंदाज	वितरीत राज्य हिस्सा
१	शा.नि.क्र.पुरमा ३५२१/प्र.क्र.४६/२१/आरोग्य-७ दि. १८.०५.२०२२		--		०.६७

अ.क्र.	शासन निर्णय क्रमांक व दिनांक	सन २०२२-२३ चा सुधारीत अंदाज	वितरीत केंद्र हिस्सा	सन २०२२-२३ चा सुधारीत अंदाज	वितरीत राज्य हिस्सा
२	क्र. बीयुडी १३२२ / प्र.क्र. १०/२२/ आरोग्य-७ दि. २६.०५.२०२२	१७८०७५.००	२३७३.००	१९७८१५.६८	१५८२.००
३	शा.नि.क्र.पुरमा ३५२१/प्र.क्र.४६/२१/ आरोग्य-७ दि. ०२.०६.२०२२		--		४१०७.५१९
४	क्र. बीयुडी १३२२ / प्र.क्र. १४/२२/ आरोग्य-७ दि. ०९.०६.२०२२		--		५९५.१४
५	क्र. बीयुडी १३२२ / प्र.क्र. ३२/२१ आरोग्य-७ दि. ३०.०६.२०२२		--		२५५२८.९४
६	क्र.बियुडी- ३५२१/प्र.क्र.३८/२१/आरोग्य-७, दिनांक २०.०७.२०२२		--		२३९६३.७०
७	शा.नि.क्र.बियुडी- १३२२/प्र.क्र.४१/२२/आरोग्य-७, दिनांक १६.०९.२०२२		५०१५९.००		--
८	शा.नि.क्र.पुरमा-३५२२/प्र.क्र.२२/२२/ आरोग्य-७, दिनांक २२.०९.२०२२		--		३३४३९.३३
९	शा.नि.क्र.पुरमा-३५२२/प्र.क्र.२२/२२/ आरोग्य-७, दिनांक ०९.११.२०२२		--		५८४८.०८
१०	शा.नि.क्र.पुरमा-३५२२/प्र.क्र.२२/२२/ आरोग्य-७, दिनांक ०५.०१.२०२३		५०१५९.००		३३४३९.३३
११	शा.नि.क्र.पुरमा-३५२२/प्र.क्र.२२/२२/ आरोग्य-७, दिनांक १०.०३.२०२३		--		२७३०.६४
	एकूण वितरीत अनुदान :-		१०२६९१.००		१३१२३५.३५
	वितरणासाठी उपलब्ध तरतूद		७५३८४.००		६६५८०.३३

उपरोक्त विवरणपत्रात नमूद केल्यानुसार राष्ट्रीय आरोग्य अभियान अंतर्गत राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियानाकरीता सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षासाठी सर्वसाधारण (General) वर्गवारीसाठी उपलब्ध करून दिलेल्या केंद्र हिस्सा २२१०५१५७ या लेखाशिर्षांतर्गत रु.५०१५९.०० लक्ष तसेच सदर रकमेच्या समरूप राज्य हिश्यापोटी २२१०५२४६ या लेखाशिर्षांतर्गत सर्वसाधारण वर्गवारीतून ४०% राज्य हिश्याचा रु.३३४३९.३४ लक्ष इतका असा एकूण रु.८३५९८.३४ लक्ष निधी सन २०२२-२३ च्या सुधारीत अंदाजातील तरतूदीतून राज्य आरोग्य सोसायटीस उपलब्ध करून देण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :-

राष्ट्रीय आरोग्य अभियान अंतर्गत राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य कार्यक्रमाकरीता सर्वसाधारण वर्गवारीसाठी (General) सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षासाठी केंद्र हिश्यासाठी लेखाशिर्ष

२२१०F१५७ करिता रु.१७८०७५.०० लक्ष इतकी सुधारीत अंदाजातील तरतूद करण्यात आली आहे. सदर तरतूदीतून रु.१०२६९१.०० लक्ष इतकी रक्कम वितरीत करण्यात आली असून सदर लेखाशिर्षाखाली रु.७५३८४.०० लक्ष इतकी तरतूद शिल्लक आहे. सदर शिल्लक तरतूदीतून केंद्र हिश्याचे रु.५०१५९.०० लक्ष इतकी रक्कम वितरीत करण्यास तसेच राज्य हिश्याचे लेखाशिर्ष २२१०५२४६ करिता सुधारीत अंदाजानुसार रु.१९७८१५.६८ लक्ष एवढी तरतूद करण्यात आली आहे. सदर राज्य हिश्याच्या तरतूदीतून रु.१३१२३५.३५ लक्ष रक्कम वितरीत झाली असून रु.६६५८०.३३ लक्ष तरतूद शिल्लक आहे. सबब, सदर शिल्लक तरतूदीतून राज्य हिश्याचे रु.३३४३९.३४ लक्ष इतकी रक्कम लेखाशिर्ष २२१०५२४६ खाली अशी एकूण केंद्र व राज्य हिश्याची मिळून रु.८३५९८.३४ लक्ष वितरीत करून राज्य आरोग्य सोसायटीस उपलब्ध करण्यास याद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे.

२. उपरोक्त अनुदानासाठी प्रशासकीय अधिकारी, आरोग्य सेवा आयुक्तालय, मुंबई यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. त्यांनी याबाबतचे देयक कोषागारात सादर करून विहित केलेल्या बाबींवर खर्च करण्यासाठी सदर रक्कम आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, राज्य आरोग्य सोसायटी यांच्याकडे सुपुर्द करावी. यासाठी सह संचालक (अ. व प्र.), आरोग्य सेवा, मुंबई यांना “नियंत्रण अधिकारी” म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

३. सदर प्रस्तावावरील खर्च खालीलप्रमाणे नमूद लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा व तो सन २०२२-२३ साठी सुधारीत अंदाजानुसार मंजूर करण्यात आलेल्या उपलब्ध तरतूदीतून भागविण्यात यावा.

अ. क्र.	तपशिल	(रु.लाखात)		
		लेखाशिर्ष	सन २०२२-२३ चा सुधारीत अंदाज	मागणी रक्कम (केंद्र ६०%) (राज्य ४०%)
१	आर-१, २२१० वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य; ०६, सार्वजनिक आरोग्य; ८००- इतर खर्च; सर्वसाधारण योजना (०१)(१८) राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियान केंद्र पुरस्कृत योजना (६० टक्के केंद्र हिस्सा) कार्यक्रम, ३१ सहायक अनुदाने (वेतनेतर)	२२१०F१५७	१७८०७५.००	५०१५९.००
२	आर-१, २२१० वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य; ०६, सार्वजनिक आरोग्य; ८००- इतर खर्च; सर्वसाधारण योजना (०१)(१५) राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियान केंद्र पुरस्कृत योजना (४० टक्के राज्य हिस्सा) कार्यक्रम, ३१ सहायक अनुदाने (वेतनेतर)	२२१०५२४६	१९७८१५.६८	३३४३९.३४

४. वित्त विभागाच्या दिनांक ४ एप्रिल, २०२२ च्या शासन परिपत्रका सोबत जोडलेल्या परिशिष्टातील अनु.क्र.९ मधील मुद्दा क्र.१ ते १० मधील अटी व शर्तीची पूर्तता केली असल्याचे कार्यक्रम प्रमुख / संचालक (वित्त व लेखा), राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांनी शासनास कळविले असून त्याबाबतचे प्रमाणपत्र सादर केले आहे. त्यामुळे सदरहू प्रकरणी वित्त विभागाच्या दिनांक ४ एप्रिल, २०२२ च्या शासन परिपत्रकाच्या परिशिष्टातील मुद्दा क्र. १ ते १० मधील अटीची पूर्तता झाली असल्याचे प्रमाणित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्र शासन वित्त विभाग शासन निर्णय क्रमांक मुंविनि-२०२२/प्र.क्र.२७/२०२२/ विनियम, दिनांक १२.०१.२०२३ मधील नमूद अटी व शर्तीच्या अधिन राहून निधी वितरीत करण्यात येत आहे.

५. यापुर्वी वितरीत केलेल्या निधीच्या अनुषंगाने राज्य आरोग्य सोसायटीच्या लेखापरिक्षणामध्ये कोणतेही गंभीर आक्षेप घेतलेले नाहीत.

६. सदर प्रस्तावावरील वितरीत करण्यात येणारा निधी पुरवठादाराच्या खात्यात थेट जमा होणार आहे.

७. सदर प्रस्तावात वस्तू खरेदी प्रस्ताव तसेच, भांडवली वस्तू खरेदीचा समावेश नाही. सदर कार्यक्रमांच्या संबंधित लेखाशिर्षाखाली एक वर्ष जून संक्षिप्त देयक प्रलंबित नाही. शासनाच्या धोरणानुसार सदर प्रस्तावावरील निधी राज्य आरोग्य सोसायटीच्या स्वतंत्र बँक खात्यात जमा करून खर्च करण्यात येत असल्याचे त्याचप्रमाणे वित्त विभागाच्या दिनांक ४ एप्रिल, २०२२ च्या शासन निर्णयातील संबंधित असलेल्या सर्व तरतुदीचे /अटी व शर्तीचे पालन झाल्याचे प्रमाणित करण्यात येत आहेत.

८. सदर अनुदान सशर्त असून यापुर्वी वितरीत केलेल्या अनुदानाचे प्रमाणपत्र सादर केले आहे. वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक, क्र.२०१३/प्र.क्र.८५/२०१३/ अर्थसंकल्प-३, दिनांक २५ एप्रिल, २०१३ नुसार उपरोक्त निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र (UC) सादर केल्यानंतरच पुढील अनुदान वितरीत करण्यात येईल.

९. सदर प्रस्तावावरील खर्च शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, दिनांक १ डिसेंबर, २०१६ मधील तरतूदीनुसार आवश्यक तेथे करावयाच्या खरेदीबाबत प्रशासकीय मान्यता घेण्यात यावी.

१०. सदर शासन निर्णय, नियोजन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ७७/१४७२, दिनांक २४.०३.२०२३ व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. १७०/व्यय-१३, दिनांक २५.०३.२०२३ अन्वये प्राप्त झालेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

११. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३०३२११८१६०८५६१७ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(राजेंद्र वि कुडले)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. महालेखापाल(लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र- १, मुंबई/ महाराष्ट्र-२, नागपूर.
२. महालेखापाल, (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र- १, मुंबई/ महाराष्ट्र-२, नागपूर.
३. आयुक्त आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
४. संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई.
५. अति. संचालक, राज्य कुटुंब कल्याण कार्यालय, पूणे
६. सहसंचालक (अर्थ व प्रशासन), आरोग्य सेवा, पुणे
७. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
८. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.
९. वित्त विभाग (अर्थसंकल्प/व्यय-१३), मंत्रालय, मुंबई.
१०. कार्यासन अर्थसंकल्प/लेखा, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मुंबई
११. निवडनस्ती (आरोग्य -७) .